

KURJER WARSZAWSKI

D. 10. Października. — Rok 1837.

Wtorek.

N° 269.

Jutro, Ś. Placyda.

JO. Feldmarszałek, X^{te} Warszawski, wczoraj wrócił z Skierniewic do Warszawy.

Rada Administracyjna zatwierdziła zapisy: z^{łp.} 300 na wieczny fundusz dla kościoła w *Proboszczewicach*, przez niegdy Piotra *Cieszcowskiego*; a talarów 200 dla kościoła Ewang: w *Kaliszu* i talarów 100 dla ubogich tegoż wyznania, przez niegdy *Wilhelming Kretschman* poczynione. — Rząd Gubernjalny Mazowiecki podał w całej obszerności do publicznej wiadomości d. 23 z. m. (5 b. m.) przez Dziennik swój Gubernjalny postanowienie Rady Admini: z d. 7/19 z. m., według którego, aresztanci defraudanci na zasadzie dotąd obowiązujących przepisów, skazani na areszt policyjny, publiczny, lub na odsiadywanie w domu kary i poprawy, mają być pociągani do Spisu wojskowego według zasad już wskazanych decyzjami tejże Rady pod d. 19/31 Stycz: 1834 r. i 1/13 Czerw: r. b. co do więźni i aresztantów Sądowych wydaniami. — W żalu pogrążona Familja po zgonie ś. p. *Andrzeja Królikowskiego* b. Obywatela tutejszego, zeszłego z tego świata onegdaj w wieku 82 lat, zapraszając przyjaciół i znajomych na exportację ciała z domu własnego pod Nr 2928 przy ulicy Solec na smętarz Powązkowski, dziś o godz: 3ej z południa odbyć się mającą. — W wczorajszym ciągnięciu Loterii liczbo: wygrano wkanforze *Dawidsona* przy ulicy Senatorskiej obok handlu *J. Dobrycza*, Terno na Nr 44, 67, 89 z^{łp.} 2448, Ambo-solo na Nr 44, 77 z^{łp.} 960, Extrakt deter: na Nr 44 z^{łp.} 1072; w ogóle z mniejszemi wygranemi przeszło z^{łp.} 4500. Losów kupnych do 4 klasy, iako też Losów na Dom Jasińskich zwany, w tymże kantorze nabyć można. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani: po 6tem przedstawieniu *Starej Romantyczki* JPP. *Kudlicz i Bogusławski*, apo 4tem *Przykazu* wszyscy.

(Ar. na.) W dniu 27 Sierpnia r. b. po krótkiej słabości zmarła na łonie swojej rodziny ś. p. *Jzabella* z *Murzynowskich Kruszcowska*, żona Kapitana Extr: w mieście Dobrzyń. Nieubłagana śmierć wydarła ją zbyt wcześniej z grona familji i przyjaciół, którzy ją czule kochali. Wzorowa ta małżonka, łączyła w sobie najpiękniejsze przymioty duszy znamionujące, dobre serce, pobożność, moralność, w każdym postępowaniu sumienność i godność, w towarzyskiem obcowaniu otwartość, w pożyciu domowem skromność, w cierpkich przypadkach cierpliwość. Najlepsza matka, przyjaciółka szczerą, sąsiadka uprzejmą, zjednała dla siebie przyjaźń, poważanie i szacunek powszechny; osiadłszy z obowiązku iej męża w mieście Dobrzyń, dzieliła z nim swoją troskliwość ku wychowaniu swych dzieci. Spoczywaj szanowny cieniu w przybytku przygotowanym dla sprawiedliwych, do uczczenia pamiątki twojej nie znajduję dostatecznych wyrazów, ale duch twój poniosł z sobą i długo jeszcze porywać będzie wiele smutnych wspomnień i żałosnych westchnień po stracie twojej, a grób twój skrapiać będą łzy uczuć i przyjaźni.

W opisach odbytych manewrów pod *Woznesieńskiem*, znajduje się między innemi następujący: „CESARZ Jmć rozkazał wywołać niespodzianie do szyków całą jazdę. Pułki wsiadły na koni, w ciągu 10ciu minut uszływały się w kolumnie przed swoim obozem i niezwłocznie wyruszyły. N. PAN objechał dawną linią i wnet potem urządzone zostały baterje i rozpoczęto działowy ogień, wspierany atakami. Następnie cała linja ruszyła naprzód na przestrzeni kilku wiorst; kolumny ścisnęły się i artyllerja zaczęła nacierać z niepojętą szybkością. Dywizje *kirysjerów*, przeszedłszy po między ustępami pierwszej linji, w okamgnieniu uszłyko-

wały się i wykonały kilka świetnych ataków rozwiniętym frontem. Korpus dragonów, zostających dotąd wodwodzie, przeszedł na wskrós obu linii, zamienił się na piechotę i stanął w kolumny; potem wysłał tirajerów, i, pod ich zastoną, uszykowawszy się do boju, odkrył nieustanny bataljowy ogień. Nakoniec dragony wsiedli na koń i cała jazda zwinęła się w kolumny. CESARZ Jmć, z licznym orszakiem przebiechawszy wszystkie linie wojska, raczył oświadczyć PP. Jenerałom, wyższego i niższego stopnia officerom SWOIE zupełne ukontentowanie.

W Poznaniu d. 24 z. m. zjawiła się cholera, do dnia 5 b. m. zachorowało osób 99 z nich umarło 49.

Anglja. — Xiążę Ludwik Bonaparte napisał do jednego ze swoich przyjaciół w Londynie, że zdrowie jego matki o wiele się polepszyło (?). — Granit do wzniesienia nowego pałacu parlamentowego, wydobywa się na wyspie Żersee; około 500 ludzi jest zajętych tą pracą. — Muzeum angielskie zostanie powiększone nowym salonek, gdzie będą wystawione pięknie utrzymywane i interesujące starożytności egipskie. — Dochód na kolei żelaznej do Birmingham, od 4 lipca do 2 wrześ. wynosił 1,858,480 zł., czyli w przecieciu po 200,000 zł. tygodniowo. — W ostatnim tygodniu z. m. powiększyła się znowu liczba umarłych w Londynie o 224. — Królowa nagięła dla siebie łóżę w teatrze Konwentgarden. — Pan Robert Pil zupełnie wrócił do zdrowia, i codziennie zajmuje się polowaniem na kuropatwy. — Schwytano już majtka, którego posadzaia o kradzież listów przeznaczonych do Hamburga. — Już kilka dzienników uważa, że *Katolicyzm* od niejakiego czasu rozszerza się nie tylko w Irlandji, lecz i w Anglji.

Niemcy. — Król Pruski mianował kupca Eszenburga w Meksyku, swoim Konsulem w temże mieście. — Paniący Xiążę Wilhelm Brunświcki wrócił do Brunświku z podróży do Mui-

chowa. — 28go z. m. odbyły się chrzciny nowo-narodzonego Xcia Hesho-Darmsztadzkiego który otrzymał imiona: Fryderyk Wilhelm Ludwik Karol. — Następca tronu Pruskiego, wraz z swoją małżonką 29 z. m. przejeżdżali przez Mnichów do Tegernzee. — W Ostrode 29 z. m. smutny zdarzył się przypadek. U kupca handlującego prochem i żelastwem, ktoś z rana kupił sobie kilka łutów prochu; bezczka onego została na stole, a gdy po południu inny gość chciał kupić obcegi, te spadły na ziemię, skutkiem uderzenia o gwoździ nakreślała się iskra, ta zapaliła kilka ziarenek prochu rozsypanych jeszcze na ziemi, ogień dostał się do beczki i okropna nastąpiła eksplozja. Wiele osób zostało ranionych, a szkody zład powstałe liczą na 12,000 zł. — Cholera w Berlinie ustaje.

Hiszpanja. — Zarjategui zdobył Lermę siłą 600 ludzi. — Sprzedaż naczyń kościelnych przyniosła 1,650,000 fr., a temi ma się wypłacać zaległy żołd żołnierzom. Królowa także kazała swoje srebro stopić, aby zawistnym nie dać powodu do uszczypliwych uwag. — Znowu biega wieść o zmianie Ministrów. Pan Bardaxi ma za sobą stronę Posłów angielskiego i francuz. — Jenerał Kwiroga wydał odezwę, w której oznajmia, że każdy z mieszkańców będzie rozstrzelany, gdy wyda konia wręce Karlistów.

Belgja. — Król ozdobił wielu officerów francuzkich orderem Leopolda, za wyświadczone usługi w jego armji. — Przy uroczystościach wrześniowych w Bruxelli, liczono do 50,000 widzów.

Francja. — Cesarsko-Rossyji: Jenerał Nordenfels 27 z. m. przybył do poselstwa rossyjskiego. — O kradzieżach popełnionych u Ministra Tjugot powzięto już niejakie ślady, i osoby podejrzane zostały uwężione. — W pałacu Tulerji ustawiony jest nowy posąg dłuta Dawida, przedstawiający ranionego Filipemena. Powszechnie oddawaią nadzwyczajne pochwały

temu mistrzowskiemu dziełu — Ostatniego tygodnia umarło kilka osób w *Kapień*, z przyczyny mimowolnego otrucia się szkodliwymi grzybami. — Zjazd uczonych w *Mec* zakończył się balem, na którym znajdowało się 200 Dam; na rok przyszły zgromadzą się uczeni w *Kler-na*. — Doład nie ma pewności o posagu Królowej *Mari*, wkrótce mającej się zaślubić. Królestwo *Belgiccy* 10 b. m. spodziewani są w *Paryżu*, a to na zaślubiny tejże Królowej. — Hiszpański Jenerał *Kordowa* wrócił z *Pau* do stolicy Francji. — Hrabia *Gonsaloni* oświadczył w pismach publicznych, że jego powrót do Europy bynajmniej nie jest złamaniem słowa danego Austrii. W akcie albowiem, który podpisał, iako przystaie na wygnanie do Ameryki, jest tylko wyrażonem, że wrazie gdyby powrócie z Ameryki wpadł w ręce rządu austriackiego, wtedy tenże może go znów odesłać do więzienia na *Spielberg*; a to ieszcze nie dowodzi, że Hrabie zabroniony jest pobyt w innych krajach Europy. — W *Marsylii* cholera znówu nieco się była wzmogła, lecz wkrótce ustała. Mieszkańcy wracają już z prowincji do swoich domów, i spodziewać się należy, że wkrótce wszystko wróci do dawnego trybu. — Interesa papierami hiszpański na giełdzie paryskiej, trochę się ożywiły. — Mówią, że 2gi syn Królewski, *Xię Nemur*, ma zaślubić *Xiężniczkę Niemiecką Karoline Sonderhausen*, religji protestancj, mającej teraz lat 21. — Znowu słysząc o przywróceniu lilji do herbu Królewskiego.

Turcja. — *Hafiz* Basza świeżo odniósł zwycięztwa w *Kurdystanie*, tak, iż prowincja ta może być uważaną za zupełnie uśmierzoną. Sułtan tem zadowolony, przesłał mu własnoręczne pismo, ze swoim portretem brylantami wysadzany. Znany *Rewendus Bej* który także był wysłany do *Kurdystanu*, aby użyć swego wpływu do uspokojenia powstańców, został już odwołany dla objęcia innego stosownego urzędu. — W 3 godziny po zachodzie słońca nie wolno teraz w *Stambule* wychodzić

na ulicę, każdy przytrzymany, zostaje odprawiony do więzienia. — Anglicy będący w służbie perskiej, wzbraniłi się należeć do wyprawy *Heratu*, którego władca jest wiernym sprzymierzeńcem Anglii, tak więc Szach pozbawiony dobrych dowódców, bez dostatecznych zapasów żywności i pieniędzy, pewno nie z wielką sławą tę wyprawę zakończy. — Poseł austriacki *Baron Stürmer*, Sekretarz legacyjny austriacki *P. Klecel*, i Tłumacz poselstwa, zostali ozdobieni orderem *Niszani Istihar*. — Zaraza w stolicy ustała, ale za to zjawiła się cholera.

Rozmaitości. — Opera *Obera* pod tytułem: *Ambasadorka*, wkrótce mająca być przedstawioną w *Berlinie*, doszła już w *Paryżu* 8lgo przedstawienia. — W *Wirzburgu* i *Sztudgardzie* 29 z. m. z raną widziano łód na powierzchniach wody!! — Śpiewaczce *Grizy* zdarzył się smutny przypadek w *Birmingham*; przy jej wyjeździe z miasta zgromadził się niezliczony tłum ludzi, tak iż powóz niemógł ruszyć naprzód. Lokaj wtyle stojący, nieobeznany ze zwyczajami Anglików i troskliwy o bezpieczeństwo swojej pani, rzucił kij między ludzi, a nawet miał grozić pistoletem. Rozdrażnieni ludzie zaczęli rzucać kamieniami na powóz, i dopiero Policja zdołała wszystko przywrócić do porządku. Pani *Grizy* tak się tem przestraszyła, że nawet nie chciała wstąpić do *Londonu* i prosto zajechała do *Dorru*. Śpiewaczka ta podarowała 4,000 zł: na szpital w *Birmingham*, z summy którą otrzymała z uroczystości muzycznej. — *Fantazja*, *kaprys* i *kokieterja* nie mają synonimów. *Fantazja* powstać przez bystrość wyobraźni, *kaprys* przez upor umysłu a *kokieterja* chociażby temu przeczo, przez instynkt serca. Sprzączka z szczególną wstążką na kapeluszu jest *fantazją*; na wierzchu włosów *kaprysem* a na szyi *kokieterją*. — *Xiążę Artemberg* jest niewidomy, jednakże może on używać niektórych zabaw, do których zwykle wzrok koniecznien jest po-

arzewny. Najbardziej zadziwiającem jest to, że grywa w *wista* i *lombra* równie jak widomy, a to iak następuje: na stoliku gry ustawiona jest przy nim mała, ozdobna machina, podobna do czworogranistej szkatulki. Na powierzchni machiny znajdują się 4 rzędy sztyftów, dających się wysuwać i zsuwać za pomocą łatwego mechanizmu. Każdy z rzędów oznacza kartę, równie iak każdy z sztyftów oznacza kolor. Skoro więc karty są rozdane, porządkuje to ieden z iego sekretarzy, wysuwa podług tego sztyftu; Xiążę dotyka się ręką powierzchni, i palcami poznaje iakie ma karty i iakiiego są koloru. Teraz gra się zaczyna. Spółgrający wymieniają karty iakie wyrzucają, a Xiążę z równą predkością bez żadnego błędu wyrzuca kartę odpowiednią. Dowcipny ten wynalazek został przez niego samego uczyniony; a może powyższy opis będzie pożądanym dla innych niewidomych.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Strasiński Wawrz: Dzie: z Jackinowa; Brzozowski Sewe: Dzie: z Kozmina; Suchocki Jan Dzie: z Białocina; Wawrzcki Jan Dzie: z Błonia; Kisielnicki Stanisław Dzie: z Stawisk; Mroczkowski Joachim Dziedzic z Korytnicy.

DONIESIENIA.

W Składzie A. F. Augustyńskiego przy ulicy Senatorskiej na przeciw OO. Reformatorów Nr 468/9, dostać można każdego czasu MASSY w wszelkich kolorach do froterowania posadzki i podłóg, także FARBK! niebieskiej płynnej do bielizny, KADZIDŁA Berlińskiego do sypania na gorącą blachę, KADZIDŁA Królewskiego, także płynnego i papierowego, ostatnie trzymające nad świecą przyjemną woń wydaje, ATRAMENTU Czarne, Atramentu do znaczenia bielizny, WODY Kolońskiej w kwartowych butelkach, w półkwartowych, Wody Lawendowej, LAKIERU kopalowego i chińskiego, MASSY do smarowania pojazdów zamiast tłustości, PORTERU kosz bez butelek po zł. 6.

 Podpisany, ma honor donieść Szanownej Publiczności, iż w iego FARBIARNI przyjmują się do farby wszelkie kolory materji, sukna, merynosy, musliny, tyftyki, zargęza za trwałość koloru, oraz nadać morę, dekatyzu i wywabia plamy z sukna i materji; niemniej przyjmie do prania chustki, szale francuzkie, kazmirowe. Mieszka pod

Nr 2647 Lit: B. przy ulicy Mariensztadt idąc do Kurca Łazienek. Jan Billiou.

 KAWIARNIA dawniej egzystująca przy ulicy Elektoralnej na przeciw Banku, została przeniesioną na ulicę Przelazd pod Nr 649, w domu P. Naimskiego, otworzoną zostanie Dziś.

W zeszłą Niedzielę wieczorem zgubiono Krzyż Polski Virtuti militari, 3go stopnia, złoty. Znalazca raczy oddać za nagrodą do Drukarni Kurjera.

 PANTALJON mahoniowy, nowy, oszeszczu oktawach, jest do sprzedania przy ulicy Sto Jańskiej pod Nro 18, na lin piątrze od tyłu.

WEIERYNARZ przybyły z Wileńskiej Akademji do tutejszej Stolicy, pragnie poświęcić swoje usługi Szanownej Publiczności, zwłaszcza Obywatelom na wsi zamieszkającym, szczerzólniej gdzie ospa na Owce panuje a nawet osiadłby na prowincji gdyby tylko w okolicy miał dostateczną praktykę. Mieszka przy ulicy Leszno pod Nr 655, w osłiecinie na dole po prawej stronie. Alexander Bütnep.

Ostrzeżenie. Gdy spostrzedz się dały fałszywe pisma z fałszywemi również moimi podpisami, za któremi na moje imię pieniądze brano, ostrzegam przeto niniejszem każdego, ażeby nikt na podobna pisma pieniędzy nikomu dla mnie nie dawał, lecz owszem zgłaszającego się, lub raczej przynoszącego takowe pismo, ażeby przytrzymać i mnie o tem zaraz zawiadomić raczył. W. Tworowski, przy ulicy Czerniakowskiej Nr 2994.

Wczoraj wyciągnięte Nra 67.—14.—77.—89.—44. Dziś rano ciepła stopni 5. Wczoraj w południe 9.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro, *Nienawisć kobiet*. Wznowiona kome: *Eraszka Kotła*. W 2giej sztuce 3ci wstęp JPanny *Radzyńskiej*.

ORKIESTRA WROCŁAWSKA dziś w Sali lub Ogródzie na Fokalu.

Dziś w wieczór SEKSTET Kurzątkowskiego odegra między innemi sztukami nowemi, Wspomnienie Kuliaw, Mazur w 5ciu częściach z koda, kompozycji P. J. T. *Dobrzyńskiego*, w Lokalu u Jamrozynskiego przy ulicy Senatorskiej i Nowo-Senatorskiej w narożnym domu W. Bogk Nr 477 Lit: A.

Dziś w Kawiarni Literackiej przy ulicy Trebneckiej Nr 627 na lin piątrze, będzie grany nowy SEKSTET.

Zapowiedziana piękna MUZYKA w domu Grassorwa, dla nagłej słabości pierwszej Śpiewaczki, nie mogła być wykonaną, lecz wkrótce spodziewamy się tych nader przyjemnych śpiewów Alpejskich i Tyrolskich; oraz wyborowego grania na Skrzypcach przez 14to letnią Panienkę.